

Қаратөбе мектеп – гимназиясы

- Пән мұғалімі : Алмажан Жасұланқызы Жұмағалиева
 - Сабақ өтетін сынып : 5 - сынып
-
- Сабақтың тақырыбы: “Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері”
 - Сабақтың мақсаты:
 - - Білімділік: рәміз белгілері ұғымы, қазақ елінің рәміздері тарихынан, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы мағлұмат беру;
 - - Дамытушылық: қосымша материалдарды пайдалану, оқушыларды іздендіру арқылы танымдық ой - өрісін кеңейту;
 - - Тәрбиелік: Қазақстан Республикасының рәміздерін құрметтеуге міндеттілігін ұғындыру арқылы елжандылыққа тәрбиелеу;
 - Сабақтың типі: оқушылардың жаңа білімді игеру сабағы;
 - Сабақтың түрі: танымдық сабақ;
 - Сабақтың әдісі: оқу, іздену, толғаным, жинақтау, қорытындылау;
 - Сабақтың көрнекілігі: слайдтағы тірек – сызба кестелер, суреттер;
 - Пәнаралық байланыс: әдебиет, жаратылыстану;

БУМЫН ҚАҒАН

Суреттегі бейнелерден нені байқадыңыз? Бұл суреттерді не біріктіреді?

Ежелгі Түрік жауынгерлерінің бөрілі байрағы

Ғұн жауынгерлері ұстаған байрақтың бір түрі

Түрік қағанының штандарты

Ұлы ғұндар туы

Тарихқа терең үңілсек

Дүние жүзіндегі басқа мемлекеттердікі сияқты, қазақ елінің рәміз белгілерінің де көп жылғы бай тарихы бар. Көне түрік мемлекеттерінің туларында негізінен қасқырдың басы бейнеленген. VI – VII ғасырларда көп тараған бұл тулар “Бөрілі байрақ” деп аталған. Тудағы бұл бейне аңыздағы түріктердің арғы атасы болған көк бөрінің құрметіне алынған.

Сабақ тақырыбы :

Қазақстан Республикасының
мемлекеттік рәміздері

Мемлекет қалай пайда болды?

Тобыр → Ру → Тайпа → Тайпалық
одақ → Мемлекет

“Таңбалы тас”

Әбілқайырдан бөлінген рулар Бетпақдалаға жақын Таңбалы Нұра деген жерде бас қосты. Онда жеке ел боламыз деген шешімге келді. Сол жердегі үлкен жартасқа әр ру өз таңбаларын қашап жазды. “Таңбалы тас” деп аталатын бұл жер қастерлі ұлттық рәмізге жатады, соған орай бүкіл әлем қазақтарының тізе бүгіп, тәу ететін киелі өңірлерінің бірі

КІШІ ЖҮЗ / МЛАДШИЙ ЖҮЗ

Қазақтың ру шежірелерінде Кіші жүзді “Алтын” деп атайды. В казахском родословии есть Младший жуз называют “Алтын”. ЖҮЗДІҢ ЖАЛПЫ ТАҢБАСЫ / ОБЩАЯ ТАМГА ЖУЗА: \wedge

ӨЛІМУЛЫ / АЛИМУЛЫ

ЖАЛПЫ ТАҢБАСЫ / ОБЩАЯ ТАМГА: \gg

РУ АДАУЫ НАЗВАНИЯ РОДА	ТАҢБАЛАР МЕН ОЛАРДЫҢ АТАУЛАРЫ ТАМГІ И ИХ НАЗВАНИЯ	УРАҢДАРЫ УРАНЫ
Қаракесек Каракесек	$\surd, \sqcap, \surd, \surd, \surd$ \surd, \surd	Бұра - ұял, Босқа - өңір, Баты - қоры
Кете	$\times, +, \pi, \surd$	Ақшап - сәлем, Босқа - өңір
Шекті Шекты	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Бұра - өңір, Қызыл - сары, Баты - қоры, Бұра - ұял
Төртқара Тортқара	$\surd, \surd, \surd, \surd$ \surd, \surd	Баты - қоры, Бұра - ұял
Қарасқал Карасқал	$\surd, \surd, \surd, \surd$	Бұра - ұял, Баты - қоры
Шемекей Шомекей	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Қызыл - сары, Бұра - ұял, Босқа - өңір

БАЙУЛЬ

РУ АДАУЫ НАЗВАНИЯ РОДА	ТАҢБАЛАР МЕН ОЛАРДЫҢ АТАУЛАРЫ ТАМГІ И ИХ НАЗВАНИЯ	УРАҢДАРЫ УРАНЫ
Шеркеш	$\surd, \surd, \surd, \surd$ \surd	Баты - қоры, Қызыл - сары
Ысық Ысык	$\surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd$	Баты - қоры, Бұра - ұял, Дөңгелек - қоры
Масқар Маскар	\surd, \surd, \surd	Бұра - ұял, Баты - қоры, Қызыл - сары
Алаша	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Қызыл - сары, Қызыл - сары, Дөңгелек - қоры, Бұра - ұял, Қызыл - сары
Тана	\surd, \surd	Қызыл - сары, Баты - қоры
Байбақты Байбақты	$\surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd$	Баты - қоры, Дөңгелек - қоры, Баты - қоры
Қызылқурт Кызылкурт	\surd, \surd, \surd	Баты - қоры, Қызыл - сары
Таз (Дар)	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ \surd, \surd	Қызыл - сары, Шығыс - қоры, Баты - қоры
Беріш Берыш	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Түпкілік - қоры, Қызыл - сары, Түпкілік - қоры, Төртқара - қоры
Адай	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Қызыл - сары, Дөңгелек - қоры, Баты - қоры

ЖЕТИРУ / ЖЕТЫРУ

РУ АДАУЫ НАЗВАНИЯ РОДА	ТАҢБАЛАР МЕН ОЛАРДЫҢ АТАУЛАРЫ ТАМГІ И ИХ НАЗВАНИЯ	УРАҢДАРЫ УРАНЫ
Төлеу	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Баты - қоры, Шығыс - қоры, Қызыл - сары, Қызыл - сары
Рамадан	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$ $\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Шығыс - қоры, Қызыл - сары, Босқа - өңір
Тала	$\surd, \surd, \surd, \surd$	Баты - қоры, Қызыл - сары, Баты - қоры, Қызыл - сары
Көрдөрі Кордери	\surd, \surd	Төртқара - қоры
Көрейіт	$\surd, \surd, \surd, \surd$	Қызыл - сары, Қызыл - сары, Дөңгелек - қоры, Шығыс - қоры
Табыл	$\surd, \surd, \surd, \surd, \surd$	Баты - қоры, Шығыс - қоры, Баты - қоры, Баты - қоры
Жағалбайлы Жагалбайлы	\surd, \surd, \surd	Баты - қоры

Әмір Темірдің аспан көк туы

- XIV ғасырда көтеріліп, бір жарым ғасыр бойы желбіреген жеңімпаз тудың түсі біркелкі. Аспан көк рәміздің ортасында даңқты қолбасы мөрінің суреті (Аспан

Әмір Темір.

Абылайдың ақ туы

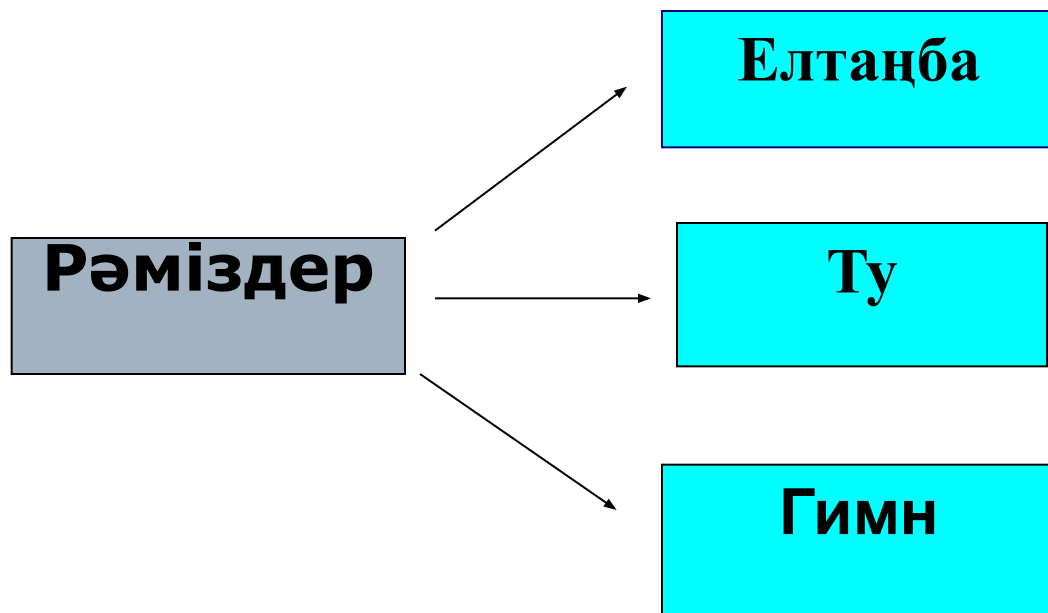
- Ел жадында ерекше сақталған рәміздердің бірі – Абылайдың ақ туы. Ол бір түсті төрт бұрышты ақ мата. Шашақты бауы бар. Қазақтың ұлы ханының туының түсі – Шығыс ғұн, Ақ ғұн, Шыңғыс ханның Алтын Орда мемлекеттерінің рәміздерімен реңдес.

Есім ханның қызыл туы

- Қазақтың XVII ғасырдағы ұлы ханы Еңсегей бойлы ер Есімнің туы қызыл екен. Бұл ту Ақ Орда билеушісі Ұрұс ханнан қалған.
-

Жалпы рәміздер дегеніміз мемлекеттердің барлығын бірінен - бірін ажырататын және ~~өзіндік бет – бейнесін айқындайтын нышан –~~ белгілері

- Кеңестік дәуірде Қазақстанның рәміз белгілері үш рет бекітілді. 1925 жылы Қазақ АКСР – нің елтаңбасы, ал 1937 жылы Қазақ КСР – нің елтаңбасы қабылданды. 1940 жылы елтаңбадағы жазу латын әрпінен кириллицаға ауыстырылды.

1937 ж

1940 ж

1978 ж

Ғылымдар

Геральдика

Виксикология

елтаңбаларды

туларды

зерттейді

Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері

Гимн

Тапсырма

- 1. ҚР Мемлекеттік туындағы бейнелер нені ұқтырады?
 - 2. ҚР Мемлекеттік елтаңбасы қандай белгілерімен назар аудартады?
 - 3. ҚР Мемлекеттік Гимнінде халқымыздың өмір салты қалай көрініс тапқан?
-

ҚР рәміздерінің авторлары

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік гимні

Ш.Уәлиханов
Ж.Мәлібеков

Ш.Ниязбеков

Ж. Нәжімеденов
Н. Назарбаев
Ш. Қалдаяқов

Қазақстан Республикасы
Конституциясынан
1995 ж. 30 тамыз

-
- *"Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері – Туы, Елтаңбасы және Гимні бар. Олардың сипаттамасы және ресми пайдаланылу тәртібі конституциялық заңмен белгіленеді". 9 - бап*
 - * Әркім республиканың мемлекеттік рәміздерін құрметтеуге міндетті". 34 бап. 2 тармақ*
-

Ту шетелде екі жағдайда көтеріледі

Н.Назарбаев
Берлинде

ТМД да

ЕҚЫҰ

Б.Артаев

Б.Саттарханов

*Мемлекет
басшысының
сапары кезінде*

Америкада

БҰҰ

Украинада

БҰҰ басшысы
Пан Ги Мунмен
кездесу

*Олимпиада
жеңімпаздары
анықталғанда*

Б.Сәрсекбаев

О.Шишигина

Абзал Бөкенов

*Бәрі болған Қазақ сынды көне елде,
Ел белгі де, ерлік, өрлік, өнер де.
Жаһандағы ең жауынгер халықта
Кім сенеді Ту болмады дегенге ?!
Бас білгізіп жер тарпыған тарпаңға
Жасы тұрмақ шығады екен қарты алға.
Қалай оның Елтаңбасы болмайды.
Түлігіне дейін салса ен – таңба
Батылдыққа уызынан жарыған,
Ер түркіні байрағынан таныған
Өзі ақын, өзі әнші халықта
Кім айта алар болмаған деп әнұран?!*

Шығармашылық тапсырма

- “Менің елім”
 - “Елдігімнің белгісі”
 - “Тәуелсіздік – тірегіміз”
 - “Көшбасшымыз - кемеңгер”
-

-
- Оқушыларды бағалау
 - Үйге тапсырма
-

*Енді бүгін өлген туым тірілді,
Әнұраным жалғап алды ғұмырды.
Босағада қалып келген Елтаңбам
Баяғыша төріме кеп ілінді.*

-
- Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Гимні орындалады
-

**Бүгінгі сабақтың
өтуіне атсалысқан
қатысушыларға,
ұйымдастырушыларға
ізгі рахмет!**
